

34/6

Any LXIV - Batallada 5557

Preu: 20 cèntims

BARCELONA, 25 Novembre 1938

- Amb aquests ingredients m'ha de sortir un restaurador magnífic!

LA CUINA A GAS INDISPENSABLE A TOTA CASA MODERNA

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONS AL GAS

Avinguda Portal de l'Àngel, 20

¡Atenció! Ciutadans: A la CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

Gran Basar de Sastreria i Camiseria

es ahont podreu vestir amb pocs diners i ben elegants: El sistema de vendre amb poc enguany ens augmenta tan considerablement la venda que ens veiem obligats a fer engrandiments continua ment. Amb els nostres continous viatjes a Paris i Londres estem al corrent de la moda a tot hora.

Gran Liquidació permanent de totes les existències de la temporada pasada.

SECCIO DE SASTRERIA

100.000 Pantalons des de	5 pessetes
100.000 Trajos fets de llana des de	25 "
100.000 Abrics fets de llana des de	25 "
100.000 Impermeables des de	10 "

En la Secció de Mida tenim un gran assortit de gèneres estil Anglès tant per trajos com Abrics a **60, 75 i 95 pts.** els mes superiors

SECCIO DE CAMISERIA

100.000 Calçotets des de	1'95 pts.
100.000 Camises blanques des de	3'95 "
100.000 Camises gran moda	4'95 "
100.000 Païames des de	4'95 "

En la secció de mida tenim grans existències de cèfirs, franelles i sedes a preus **MES BARATO QUE JO NINGÚ.**

En casos d'urgència tenim una secció de confecció Ultra Ràpida que entreguem els encàrrecs a les quatre hores.

Considerant l'ahorro lo més essencial, obsequiem als nostres clients amb segells d'Estalvi de la Caixa de Pensions per la Vellesa i altres presents a proporció amb l'import de la compra.

NOTA: Els que de fora vulguin servir-se de la nostra casa, poden escriure i adjuntant 0'25 pessetes en segells, rebren figurins, mostres i un sistema especial per a pendre les mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec abans dels 5 dies.

VISITEU ELS NOSTRES APARADORS

Llegiu i propagueu

“LA HUMANITAT”

Immillorable Informació

Diari modern Catalanista d'Esquerra

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI DELS ESQUERRISTES CATALANS

Redacció i Administració: Ronda Universitat, 25, enll. Telèfon 22122

TRANSCORREGUDA la jornada del passat diumenge, escribim aquestes ratlles sota la impressió dels fets que aquella ens oferí, sense voler estendre més enllà la nostra mirada. I dels fets observats, en volem treure unes quantes conseqüències. Podríem, abans que altra cosa, anomenar la jornada referida de «suprema consagració del diner». El poder material de la Lliga, la potencialitat econòmica del grup polític que té per cabdill el senyor Cambó, ha fet el miracle que no podia obrar un programa egoïsta, estret, divorciat de tota idea liberal. Els prohoms de la Lliga han fet córrer el diner d'una manera abundosa. No han regatejat res. No han menyspreat cap concurs per enlairada que hagi estat llur çotització. I el diner, provinent de les entitats patronals que veuen en la Lliga llur defensa contra les justes ansies de millorament de l'obrer; del Foment del Treball Nacional, etern opressor del proletariat; de les corporacions religioses, necessitades ara més que mai de protecció eficaç; de l'Institut de Sant Isidre, mobilitzat en defensa de l'estat de coses amenaçat pel moviment rebassaire i de les grans fortunes, fetes qui sap, com i conservades com tots sabem, ha donat a la Lliga la satisfacció suprema—no podia aspirar a tant—de compartir els llocs d'elecció amb Esquerra Republicana de Catalunya. Causes d'aquest fet? Cal potser escatir-les per a treure'n ensenyament profitós. En primer lloc, el vot de la dona, concedit magnànimament per la República, en una romàntica consagració dels seus principis igualitaris, ha estat arma ben aprofitada a Catalunya, per la Lliga, i a la resta d'Espanya per les dretes de tota mena. La Lliga ha vist en la dona, inexperta políticament i un xic atabalada davant la possibilitat d'exercir un dret «al que no aspirava», el veicle apropiat per a anar més enllà d'on hauria anat de no trastocar aquesta reforma els nostres costums polítics. I a explotar aquest estat d'inconsciència política de la dona ha adreçat tots els seus esforços. Ha aprofitat el seu fons sentimental per a decantar-la a la defensa de «les pobretes ordres religioses» perseguides per la República. Li han pintat els republicans com a éssers perillosos, atropelladors de tots els drets i capaços de totes les tropel·lies. Li han dit, a cau d'orella, penjaments de l'Esquerra, atribuint-li malifetes de tota mena, sense el més petit fonament. Han versat el llot de la calúnnia i de la insídia damunt dels seus homes, d'aquells heroics ciutadans que portaren la República a Espanya i donaren l'autonomia a Catalunya. Veus perfidioses han entrat en les llars, escampant la mala bava. Tot ha estat minat per la propaganda de la Lliga. El diner ha obert totes les portes...

La dona—per què no reconèixer-ho?—ha escoltat la veu enganyosa de la genteta lliguera. I ha votat, no a favor de la Lliga, sinó contra el règim salvador de Catalunya, contra la República, contra la mateixa autonomia.

Milers i milers de dones del poble, de ciutadanes conscients han donat llur vot a l'Esquerra. Però davant l'allau de senyorasses amb la creu al pit, el seu nombre ens ha semblat exigü...

Cal, dels aconteixements, treure'n ensenyances. El vot de la dona, n'ha estat una. N'és una altra, l'eterna indisciplina dels partits democràtics. Si tots els esquerrans que votaren a Macià haguessin llançat íntegra, a les urnes, llur candidatura, Catalunya no hauria passat per la vergonya d'un escrutini de descredít. Però aquest és tema que ofereix immenses perspectives de discussió...

Sabem on rau el perill. El coneixem, dolorosament. I cal posar-hi remei enèrgic, immediat, sense demores ni contemplacions. Cal posar-li políticament pels viarans de l'actuació lícita, davant la proximitat de noves eleccions. I cal posar-li abans que no li posi el poble, d'una manera més contundent i decisiva.

Un conato de «intento» de conversa

El Borbó fa les maletes

Des de casa, un «prohom» agrari parla amb Fontainebleau...

—Es vostè el Borbó?

—«Yo soy Alfonso de Borbón d'Ausburgo y de Lorena, rey de España.»

—Veurà, anem al gra. ¿Què ens diu de la situació? Li fa pesa?

—«Un rey no puede hablar de política. Pero puede decir que está haciendo sus maletas.»

—Ah! Se'n va de «trueno», eh? Vostè rai! On va? A Londres? A Roma?

—«A Madrid.»

—Està molt d'ullera, vostà. Les sangs li han pujat al cap. Cuidi's.

—«¿Pero usted no cree en que van a llamarme de un momento a otro? Tendré allí a Goicoechea, a Calvo, a Royo...»

—La vostra majestat toca timbale. ¿Que no ho veu que el poble pesa més que tota aquesta colla?

—«¿El pueblo? Una manada de borregos. Con un par de generales y Delgado Barreto me bastan.»

—I que en va d'errat d'osques! Encara que les dretes arribessin a manar, el poble sabria fer la llei. No ho dubti.

—«Tengo a Albiñana.»

—Cregui'm: no s'encaparrí. I procuri esbargir-se. De tot això, res. Si algú li compra la corona, vengui-se-la...

—«Cuando ocupe el trono de San Fernando haré que Barrera le mande fusilar.»

—No crec que ho fèssiu. ¿No veu que no faríeu gens de negoci?

... ..
I, en sec, el Borbó dona per finida la conversa...

Avui, més que mai, per tal de salvar Catalunya i la República cal que s'uneixin els homes de bona voluntat sota els principis del partit d'Esquerra...

El clergat, la Lliga i les eleccions

El clergat ha fet una entrada triomfal en la política. No és que fins ara s'hagués estat allunyat, però hi intervenia amb certa diplomàcia. Nedava i guardava la roba. Tirava la pedra i amagava la mà. Però ara, de cop i volta, s'ha ficat amb tota l'empenta. Per tal de propagar els seus ideals —algun nom se'ls ha de donar— no han reparat en sacrificis...

—Bé!—diran vostès—. Presentant-

se una candidatura catòlica, gairebé estaven obligats a propagar-la i defensar-la!

Parlem-ne d'això. En primer lloc, volguts lectors, els direm que baden.

—Com és això?—ens preguntaran.

Molt senzill. Perquè els capellans, els frares, els «hermanos», les monges, tota la família cavernària, no han fet res per tal d'afavorir la candidatura de les dretes. Res. Més aviat podríem dir que el major enemic l'han tingut en la clerecia...

—Voleu dir?—seguim suposant que ens diran vostès.

Res més cert. El clergat, les congregacions han recolzat la Lliga. L'han recolzat com si treballessin a sou. Han lluitat pel seu triomf, emprant totes les armes, tots els mitjans: el confessional, la trona, el consell, les visites de compliment. Tot els ha servit per afavorir la colla de Cambó. Dels convents n'han eixit riudes de vots... I no tots verídics.

—Però... les dretes...

No han sabut convèncer el bisbe. Vet'ho aquí. No han tingut «prou arguments». En canvi, Cambó ha promès, ha promès...

—Què?

No ho sabem. Però sospitem que els capellans no deixaran de cobrar ni una sola mesada!

Paraules caçades al vol

—Però miri, mossèn X... el primer que hem de fer, després del triomf, és deixar sense efecte les vacances per als obrers, la llei de contracte de treball, desfer els Jurats Mixtos, anular la llei d'assegurances socials i la d'assegurança a la maternitat.

—Vol dir que no fóra necessària una rebaixa de sous?

—Jo ho crec; de seguida!

Tros d'una conversa caçada al vol, en plena Rambla...

Comentarís? No calen.

ELECTORAL

Aquells de l'abstenció

«No voteu!»

«L'obrer no ha de votar!»

Els recordeu aquests lletrerets?

No el vàreu llegir aquest consell en els diaris faistes?

Puix bé: el dia de les eleccions els nostres ulls varen veure a Santa Coloma de Gramanet, com els «murciános» de les cases barates, com els entusiastes de la F. A. I., els elements importats que predicaven l'abstenció... anaven a votar!

I sabeu a qui votaven? Doncs... a la Lliga! I a ningú més que a la Lliga!

—Com és que voteu?—preguntàrem a un d'ells...

—«¡Qué le vamos a hacer! Los tiempos son [dificiles...]

—Bé, però...

—«Son duros, no lo dude.»

I ens n'anàrem convençuts de que sí que son duros.

L'esperança de les dretes

Goicoechea, l'auster

Goicoechea, el ridícul ex-ministre monàrquic, va anar en candidatura per Barcelona.

Cal que tots els catalans s'assabentin de l'altíssim honor que per a nosaltres representava la possibilitat de que l'amic del Borbó ens arribés a representar en el Parlament de la República.

No fa gaires dies al jutjat núm. 7 de Madrid,—i això ho ha dit tota la premsa neutral d'Espanya—hi foren presentades dues querelles contra el financier Goicoechea.

Una, presentada per la comissió revisora de la fallida de la Societat Anònima «Trasaérea, Colon», de la qual n'era president del Consell d'Administració aquell personatge.

I l'altra querella, per l'advocat de Manuel de la Muela Viella, motivada per una facècie que Goicoechea féu a aquest senyor, en anar-se a constituir la «Compañía Colonial de Electricidad». El senyor de la Muela, havia donat autorització a l'ex-ministre per a la venda d'unes finques urbanes, per import d'alguns milions de pessetes. Autorització que Goicoechea, l'aprofità fins a l'extrem, mñxim, abusant del correatge.

Aquest senyor de la Muela, malgrat trobar-se en plena misèria, puix ha de viure de caritat estatjat en un asil, no hauria dit res si no hagués tingut ocasió d'escoltar, per ràdio, un discurs de Goicoechea, en el qual digué que tots els republicans d'Espanya eren uns miserables.

Quin honor per a Barcelona si Goicoechea ens hagués sortit diputat!

La col·lecció augmenta

Un èxit espantós o no hi ha com els partits joves

—Quin bunyol, don Amadeu! Havem fet la gran pasterada!

—Teniu raó, Nicolau. Però, quan vinguin unes altres eleccions, ja veureu com guanyem. El pervindre és dels partits joves, com el nostre...

—¿Encara està per aquests contes, don Amadeu? Potser tindrà raó l'Esteve...

—Què diu, aquest tarambana?

—Ja li dirà en Barbey. El que em sap greu és el que diran la colla dels «lluhisos»...

—Aquests pretenciosos? No me'n parlu. Varen prometre que guanyaríem. Deien que el poble estava amb ells. Que davant dels articles d'en Comes, dels discursos d'en Lluhí i de les corbates d'en Terradelles, les masses se quedaven embabiecades... I a l'hora de passar comptes, dotze vots!

—Es que l'opinió és molt variable...

—Es que en Casanelles...

—Quin bunyol, don Amadeu!

—Quina pasterada, Nicolau!

—Però deixa que el poble es convenci. Som un partit jove...

—Vagi al botavant!

Vénen noves eleccions. Cal que el poble de Catalunya pensi en la responsabilitat dels moments presents...

I que obri en conseqüència.

Cal que facis memòria poble!

30 anys de catalanisme disfressat.
Llei de fugues. Assassinats de Ferrer i Llairet.

Escoles només per als adinerats.
El rei fugint amb un sac de milions.
L'església xupant del pressupost.

El poble aixafat per la militarada inepta.

La noblesa expoliant els pagesos.
L'obrer explotat cobrava 5 pessetes.
La dona reduïda als fogons.

Berenguer: Anual, Mont-Arruit
25,000 morts, tots fills del pobres, puix els rics compraven el Soldat per 300 duros.

Cambó, Ventosa, Alba, Goicoechea, més rics que mai.

Poble! Es que has perdut la memòria?

Contes del senyor Rector

En el confessional.

—De tres «puros» de l'Havana que tenia guardats el meu pare en un calaix de la calaixera—deia un minyó de tretze anys—en vaig prendre dos. I què vas fer-ne?—preguntà el confessor.

—Què volia que en fes? Me'ls vaig fumar.

—Oh! A la teva edat fer aquestes coses! És un pecat molt gros. Mira: agenolla't davant de l'altar major i per penitència resa dos parenostres, un per cada "puro".

El noi s'aixeca, dona quatre passos, es repensa i torna al confessional...

—Escolti...

—Què et passa? T'has descuidat quelcom?

—No. Però he pensat que ara que hi estic posat, podria resar-ne tres de parenostres...

—Eh?

—I fumar-me l'altre "puro". No l'hi sembla?

Heus ací que una vegada un pare tenia un fill, i aquest fill estudiava per capellà. El xicot va acabar la carrera pels volts de la festa major del poble on vivia, i un dia, el pare, tot sopant, va dir-li:

—Noi, ara ja ets sacerdot i el poble n'està joiós d'això. Qui millor que tu per a fer el sermó de l'ofici?

—Però, pare! Què vol que digui jo! Si no en sé de predicar encara! Que no veu que tothom es riurà de mi?

—Res, res! Tu faràs el sermó—insistí el pare.

Arribà el dia de la festa, i l'església estava plena a vessar. Tothom hi havia anat per tal de veure com ho xafava el nou predicador, fill del poble. Aquest pujà a la trona i començà...

—Deia Balmes... Balmes deia...

I no podia sortir d'aquí. La memòria li fallava. Aleshores el seu pare, que estava sota la trona, per a donar-li ànims, va dir-li:

—Què deia, fill meu? Què deia Balmes?

—Merda! Ja li vaig dir que no en sabia!

I dites aquestes paraules, el minyó, tot indignat, va baixar de la trona.

El rector de la Llagosta va rebre la visita d'un pagès, veí d'una masia emplaçada tres hores lluny.

El capellà el va fer seure, i "què tal, com va i com ve", li donà taba sense deixar de dinar, doncs era la una de la tarda. Però, mancant a un deure de cortesia, deixà de convidar el pagès, el qual, refiant-se del convit, no havia dinat.

—Què tal, què tal a la masia?—preguntà el rector.

—Bé. Tot rutlla. Miri: precisament a'a la truja ens ha tingut 13 gar-rinets.

—Caram!

—Oh! I el bo és que l'animal només té dotze mamelles!

—I doncs, com menja l'altre?

—Veurà. Fa com jo. S'ho mira!

En Samuel Levy era un jueu que, com a bon jueu, no perdia ocasió de fer negoci.

Un cert dia anava l'home en un tren que va descarrilar. Va ésser tota una senyora catàstrofe. Morts a dotzenes, ferits a centenars...

En Samuel Levy, de primer antuvi, en mig de les desferres, va palpar-se. I va sofrir una contrarietat. No tenia ni la més lleu ferida. I essent així, adeu esperances de cobrar de la Companyia una grossa indemnització.

Però se li acudí una pensada.

—Estic paralític!—va cridar, gemegant, als que acudiren a salvar-lo.

—No puc moure les cames! Què serà de mi! Quina dissort!

I va fer tan bé el paperot, que la Companyia va abonar-li cent mil marcs com una malla.

—Però, infeliç—va dir-li un company seu que estava "al tanto"; —¿què en faràs d'aquesta fortuna si hauràs d'anar tota la vida en un cotxet, perquè no esbrinin l'enganyifa?

I Samuel Levy, amb tota naturalitat, va respondre:

—Que no ho saps, gamàniç, que demà me'n vaig a Lourdes?

En les eleccions anteriors a les del diumenge, l'Esquerra va tenir seixanta mil vots. «El sufragi de la dona—deia tothom—duplicava els vots». I, en les eleccions del diumenge l'Esquerra ha obtingut prop de 140 mil sufragis!

Conseqüència: que l'Esquerra ha guanyat vint mil vots, malgrat tot

RIMA

Una majordona de bona fe

Un rector de muntanya, dalt la trona parlant del manament número sis, que és al que manquen més l'home i la dona, als seus bons feligresos deia aixís:

«La dona que per gust o per ceguera entrega la seva honra a qualsevol, mai més no pot tornar ésser el que era ni tampoc pot mirar el llum del sol...

Ja veieu, doncs, quin càstig més «tremendo» en la terra li envia, ai! el Senyor... Però molt més paorès i més «horrendo» és aquell que li dona quan es mor...

Car la dona que sense ésser casada es deixa seduir pel seu amant, en ànima i en cos és condemnada a l'infern, que és el regne de Satan.»

En sentí això la seva majordona, que també l'escoltava, llançà un crit. Tot corrent baixà el clergue de la trona i a cau d'orella li digué: «Tresona! Et creus que és veritat el que ara he dit?»

AQUELLES CREUETES

VERDES!

Tres setmanes de propaganda. Uns quants mils duros escampats. Vuit homes, durant sis dies, amb una creu verda al coll. Vinguda d'en Gai-coechea, el futur Hitler espanyol. Sis cents discursos en castellà. Molta «patria única e indivisible». Autos, cartells, paveria... Articles del «Brusi»... Resurrecció de l'Alvarez de la Campa, aquell divertit alcalde militar de la dictadura...

Resultat, vint mil vots. Una votació esquifida, ridícula, aconseguida amb penes i treballs. Tots els anticatalans s'hi aplegaren. Tots els clodoal-des de menor quantia. Tots els que sucaren de la dictadura. Tots els inconsútils. Totes les classes passives «del Estado». Tota aquella colla de «señoritos» que a tot drap parlen castellà, el típic castellà de Barcelona...

Aquelles desfilades de creus verdes pels carrers de Barcelona han estat debades. El poble els ha dit ben clarament que podien anar-se'n amb les creuetes «a otra parte». I el que és pitjor és que el públic no se n'ha enterat d'aquesta propaganda. En veure els lletrers es creia que es tractava de la propaganda d'una certa política.

Ho sentim per l'Aureli Joaniquet, que ja es veia en camí d'ésser personatge.

Impressions d'un elector que no estava en les llistes

Vaig llevar-me de matí. Encara em recordo allò de què «el bon elector es lleva aviat». I com que un servidor —mal m'està dir-ho—és un bon elector, a les vuit ja era al carrer.

A l'escala de casa em trobo amb el veí del principal.

—Ja va a votar?—em pregunta.

—Ja ho crec! I vostè, que no ho farà?

—No ho dubti. Es un *deber* de ciutadania. Suposo que votarà la Lliga, oi?

—La Lliga? Per qui m'ha pres? Sóc un bon català!

—Bé, no es sulfurí. Jo, abans votava l'Esquerra... Però no ho han fet bé... No l'hi sembla?

—No. No m'ho sembla. Però... suposem-ho. ¿Què té a veure l'actuació d'uns homes amb els ideals? ¿Com s'explica que vostè hagi estat d'esquerra fins ara, i ara se'ns torni de dreta?

—Veurà, li seré franc. Em convé que surti la Lliga. El negoci, sap?

Surto al carrer. En trepitjar l'acera, el porter em detura.

—Tingui — diu donant-me un sobre tancat—. Han portat això per a vostè, de bon matí...

L'obro i veig una candidatura de la Lliga, amb el nom d'en Companys, i una lletra de l'Abadal demanant-me que la voti...

Arribo al col·legi. La mesa ja estava constituïda. Presideix un bon se-

—I pensar que no m'he casat perquè no em governés la donat!

nyor adroguer, que fa dies recomenava la candidatura de la Lliga a la clientela...

—I doncs, senyor Tomàs? Ja està a punt?

—Ja ho veieu.

Comença la votació. El senyor Tomàs em pregunta:

—Que no vota, vostè? Ja té candidatura? Tingui...

La miro. És de la Lliga. N'agafo una altra, de l'Esquerra, la doblego i voto. El senyor Tomàs m'adreça una mala mirada.

I em fa treure del local.

—Aquí, els que ja han votat, no hi tenen res a fer!

* * *

Em quedo bona estona a la porta. Entren unes noies conegudes.

—També voteu vosaltres? — pregunta.

—I doncs! Som ciutadanes conscients!

—Ah, vaja! ¿I, a qui voteu, si es pot saber?

—A la Lliga. No es pensi, ja ens dol, ja, no votar l'«Avi», però havem rebut tantes visites per tal d'explicar-nos la conveniència de votar en Cambó, que vaja...

* * *

Un marit i muller. Discuteixen. Diu ella:

—No. No votaré l'Esquerra. No t'escarracis.

—La dona ha de fer el que el marit li mana.

—Romanços. Votar els republicans? I ara! Perquè segueixin escarnint la religió? Votaré la Lliga...

—Però qui t'ha enredat?

—Mossèn Vicenç m'ha obert els ulls! I després, ¿no sóc mestressa del meu vot?

—Però el vot, ¿no te l'ha donat la República?

Entren al local i no sé com acaba la cosa. Però em temo que el marit ha perdut el plet...

* * *

Vota una senyora vella amb mantellina i creu al coll. Després una senyora amb la minyona. I dones, i més dones... Arriben dues monges. Una d'elles diu:

—Ja és prou, ja, que el primer cop que votem ho hngim de fer a favor d'en Companys!

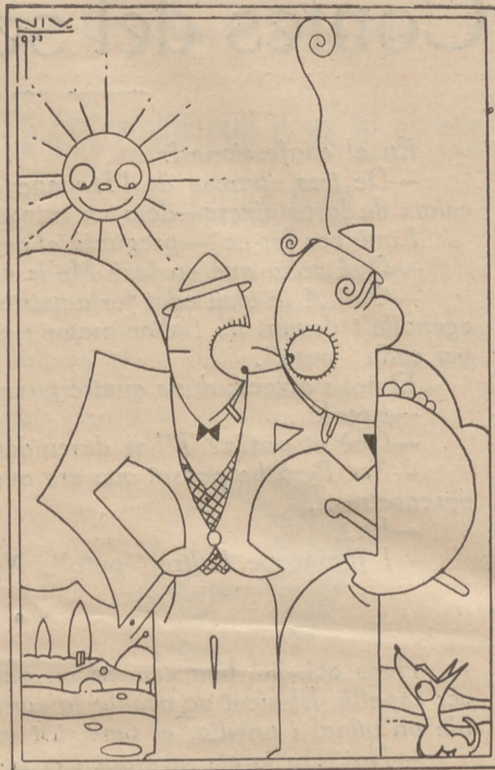
—Per què no l'esborra?—pregunta una noia.

—Perquè ens ho ha prohibit mossèn Canalies...

* * *

Toquen les dotze. Me'n vaig a dinar. Els interventors també es disposen a fer-ho. Els de la Lliga, donant-se-les de ric, beuen xampany.

No ve d'una pesseta!

—I quin programa porten les dretes?

—Primer de tot, que tornin els jesuïtes. Després... Veurem.

Rèplica

Un rector, mol enfadat, a cert pagès increpava perquè no era ben casat amb la dona amb qui s'estava.

Però amb sang freda el pagès li'n va dir una de bona:

—Tingui, mossèn, ben entès que és la meva majordona.

INCIS

El programa de les dretes

Les dretes es veuen ja mestresses de la República. Les dretes — agraris, Acció Popular, conservadors, etcètera — tenen preparat ja el seu programa.

¿Voleu conèixer-lo aquest programa de les dretes?

Es com segueix:

«El domini clerical a la societat.

»L'empar del gran capitalisme.

»La pèrdua de totes les llibertats.

»L'enfonsament de la propietat en coaligar-la amb l'avenir tenebrós del clericalisme.

»La implantació del criminal feixisme.

»La justícia per al ric.»

Es tot un programa, no els sembla? Però ens temem que el poble, el pobre poble que tanta paciència està prenent, no permetrà la seva implantació...

Les coses del Palau de Justícia

Tot segueix com abans, o pitjor que abans

Al Palau de Justícia les coses no rutllen com cal. Traspassats els serveis judicials a la Generalitat de Catalunya, cal esperar que el Palau del Saló de García Hernández sofrirà una radical transformació en el seu funcionament, canviant-se, no sols el seu mecanisme no gens satisfactori, sinó també l'ètica que regna dintre de les seves parets.

El diputat del nostre Parlament senyor Comorera, en sessió pública va acusar el personal encarregat d'administrar justícia—salvant excepcions—de mantenir una voluntat decidida de contribuir en la mesura de la seva capacitat i força a defraudar allò que més va fer vibrar l'esperit del poble de Catalunya en les jornades revolucionàries i que va ésser la promesa de justícia. Cal recordar que en les campanyes electorals anteriors al 12 d'abril, el que més entusiasma els treballadors de Barcelona era la promesa solemniament feta per tots els candidats, d'arribar a l'Ajuntament i fer justícia ràpida de les coses que allà havien passat. Quan un orador, en un míting, deia: «Els lladres han d'anar a la presó», l'entusiasme del públic era extraordinari, perquè era un desig del poble que els lladres de la Casa Gran anessin a parar a la fi on mereixien. I aquest desig de justícia de la gran massa de Barcelona no s'ha vist realitzat, i avui, per aquest motiu, hi ha un gran desencís en molta gent,

en tota aquella gent que havia cregut que realment en venir el canvi de règim aquella escombrada general i fulminant de les velles figures immorals que havien passat per l'Ajuntament de Barcelona tindria com a conseqüència immediata una depuració salvadora. Però, de qui és la responsabilitat? ¿Qui, realment, ha provocat aquest desencís de les masses treballadores de Barcelona? Ho ha provocat l'Ajuntament de Barcelona? Hem de fer justícia a l'actual Ajuntament de Barcelona dient que des dels començaments de la seva vida ha enviat als Tribunals una quantitat enorme de denúncies i de processos. Però és al Palau de Justícia, és allà on tot s'ha encallat i on tot s'ha acabat. Si la justícia no s'ha fet, s'ha de reconèixer que no ha estat per manca de voluntat de l'Ajuntament de Barcelona, sinó per manca de voluntat dels jutges de Barcelona.

Una petita relació demostrarà bé això que diem:

Obres de la Plaça d'Espanya, denunciades en gener del 1931.

Hotel de Vendes, en maig del 1931.

Art major de la Seda, en agost del 1931.

Contracte neteja, en abril del 1932.

Pompes Fúnebres, en abril del 1932.

Contracte Servei Carruatges, en juny del 1932.

Urbanització Saló García Hernández, octubre del 1932.

Donació 100.000 pessetes a Primo de Rivera, en maig del 1930.

Palau Pedralbes, en gener del 1931.

Carril de Sarrià, en gener del 1932.

Sometents, en gener del 1931.

Plaça de Catalunya, en gener del 1931.

Avisador Guardián, en gener del 1931.

Junta Mixta de Casernes, en gener del 1931.

Ciències Naturals, en gener del 1931.

Ordenança Alcantarillat, en gener del 1931.

Metges Supernumeraris, en abril del 1932.

Perímetre Montjuïc, en abril del 1932.

Destrucció de Llibres al Negociat de Cultura (aquella concessió a Foronda, que no cal qualificar, feta per uns esclaus de la dictadura, en febrer del 1932).

Contracte Netaje, en desembre del 1932.

Tanca carrer Pelayo, en agost del 1932.

Concessió transports de l'Exposició (aquella concessió a Foronda, que es passeja tranquil·lament per Barcelona, com si res no hagués passat), en maig del 1933.

De tot això res no s'ha fet. L'Ajuntament ha complert la seva promesa: va voler que tots els responsables de les disbauxes econòmiques, ètiques i polítiques, comeses sota la dictadura, tinguessin el seu càstig, però no ha vingut, i no ha vingut perquè al Palau de Justícia hi ha encara els mateixos homes que abans eren amics d'aquells que ara haurien de condemnar, i el que hi ha també és la voluntat de sabotejar les aspiracions més legítimes de Barcelona i de Catalunya: i és que s'ha afegit a la calma ordinària de la justícia la seva mala voluntat o el desig de sabotejar aquesta República i a contribuir a crear aquest ambient de desencís que pot fer tant de mal a tots.

Un altre dia parlarem d'altres aspectes d'aquesta interessant qüestió.

Avis important als ciutadans de bona fe

Dilluns al dematí, a les onze, com sap tothom, havia de tenir lloc la inauguració oficial del Comunisme Llibertari, ofert als seus addictes pels dirigents dels anagrames A. I. T., C. N. T. i F. A. I.

Per causes alienes a la voluntat dels organitzadors de la festa, aquesta ha quedat ajornada fins nova ordre. La notícia ha causat decepció general, i les autoritats civils i eclesiàstiques que havien d'assistir a l'acte, s'han considerat molt molestades, puix que entenen que això no és gens seriós.

Per tal d'evitar reclamacions, s'ha decidit retornar l'import de les localitats.

—Ara que ja em votat, ja no ens diran minyones de servei.

—No; ara som del servei electoral de la Lliga!

—Noi, aixó s'està posant moll brut. C

nt moll brut. Caldrà que facis una bona neteja!

Del passat diumenge

Les serventes movilitzades

—Ruperta, arregli's, que sortirem.
 —Ja he anat a missa, senyora...
 —No hi fa res. Vindrà amb mi.
 —Tinc de rentar els plats de l'esmorzar...
 —Deixi'ls.
 —Tinc de fer el dinar. Ja sap que el senyoret vol l'arròs al punt de les dues.
 —No s'encaparrí. Dinarà quan estigui.
 —Tinc de treure la pols...
 —No la tregui. Per un dia que es quedi. I no em repliqui més. Vesteixi's i anem.
 —On anem, si es pot saber?
 —A votar.
 —Votar una servidora? Si no sóc a les llistes!
 —Sí que hi és. Ja me n'he cuidat jo.
 —Però si fa tres mesos que he arribat de Masdenverge!
 —Doncs, miri: té vot. Ara hi anirem totes dues.
 —Suposo que podré votar a qui vulgui.
 —Mentre voti la Lliga, sí.
 —Doncs jo preferiria votar en Macià!
 —Se'n guardarà prou! Si vol seguir estant en aquesta casa, ha de votar a qui jo li digui. Això d'en Macià li deu haver dit el promès, com si ho veiés. Votar els republicans! No m'ho torni pas a dir! Que no ho veu que persegueixen la religió...?
 —Bé, però... a una servidora això no la preocupa...
 No en repliqui més i anem.
 Aquí té la candidatura. Pensi que la vigilaré. I si no s'hi conforma, cerqui's casa...
 —Bé, que hi farem! Anem, anem!
 I així, a totes les cases on la mestressa cavernicoleja...

La sombra de March comença a cobrir Espanya
 Ja tenim l'Ayats, l'assembleista de Primo de Rivera, representant de Barcelona al Parlament de la República.
 No podiem descendir més!

—Sí, sí. Avui he rebut. Però ja em veuràs en el proper combat!
 —Noi, això ho has après de l'Hurtado!

El drama de la Coalició

Escena final

Tan bé que anava en el carro!
Lluhí: M'has ben encerat...

Comas:

Lluhí:

Com us deia, Terradelles,
 ens hem venut el país.
 En voler mudar de pis
 havem perdut bous i esquelles.

La culpa la té l'Esquerra...
 En Santaló, en Coromines...
 Nois, deixem-nos de pamplines:
 disposem-nos a fer guerra!

Terradelles:

Regàs:

Pere, no em dongueu la lata.
 Es cert que ens han fet un feu.
 Però estic cert que l'Amadeu
 porta d'allò a la sabata.

Guerra? Romanços farem.
 Està vist que no tinc sort.
 I tot desitjant la mort
 a l'enemic, la dinyem...

Casanelles:

Comas:

Tu què opines, Ventalló?
 He de llençar més pessetes?
 ¿O engegar a fer piruetes
 això de «L'Opinió»?

Això és al pòt, Casanelles...
 Com una aglà fem el pet.
 Creu-me que no farem net
 ni emprant terra d'escudelles.

Ventalló:

Chor general:

Jo sí que pago bé el pato!
 I el pitjor és que en Segarra,
 que és minyó de molta barra,
 ens farà sortir al traïato!

¿Què farem, nois, què farem
 en un «trance tan fatal»?
 Per posar fi al nostre mal,
 a l'Esquerra tornarem...

Xirau:

Ja no seré diputat...
 M'han ben esguerrat el marro!

No ens ha sortit bé aquest bolo...
 Cal seguir essent personatge...
 Que ens en faci un reportatge
 tot seguit, la Irene Polo!

EDITORIAL LLIBERTAT, S. A.

Per la present es convoca als Srs. Accionistes a la Reunió General Extraordinària que tindrà lloc el dia 6 de Desembre a migdia al estatge Social, Ronda Universitat, 25, pral.

L'ordre del dia està a Secretaria a disposició dels Srs. Accionistes.

El Vicepresident,
 Pere Coll Llach

El Secretari,
 Marian Rubió Tudurí

Barcelona, 21 de Novembre de 1933

S'apropen dies de greu perill per a l'Autonomia

Han pensat, home d'esquerra, en les conseqüències que la victòria dretista arreu d'Espanya—i àdhuc a Catalunya—pot tenir per al nostre esdevenidor? ¿Has meditat en la gravetat d'aquests moments, que poden ésser decisius per a la nostra terra?

Un allau dretista, conglomerat de passions antiliberals, s'ha apoderat de la representació parlamentària, per deixadesa del poble, excessiva benignitat del règim i manca de comprensió i esperit de sacrifici en les forces republicanes. Elements que el dia 14 d'abril s'amagaren, esporuguits, i que el poble, en un excès de confiança, creia desapareguts per sempre més del món polític, aixequen avui el cap, amb insolent gosadia, i amenaçadors i provocatius sorgeixen a la lluita amb l'inconfessable propòsit d'enderrocar el règim. No en facis cas, ciutadà, de la disfressa emprada per tal d'amagar llurs propòsits. Els uns es diran d'Acció Popular, partit capitalista sense ideals ni cosa que s'hi assembli. Altres, s'anomenaran agraris, malgrat desconèixer del tot els problemes del camp. Un altre grup es titularà conservador. I a més, els nacionalistes bascs, els tradicionalistes — vergonya dels nostres temps! — els feixistes de «Renovación», els mauristes i els monàrquics d'en Goicoechea. Tota aquesta barreja reaccionària, unida en grup compacte, s'ha llançat a l'assalt de les posicions republicanes i, tristesa fa el confessar-ho, l'èxit ha coronat els seus esforços. El diner i el fanatisme han complert la seva obra patriòtica. Els enemics d'un règim que els va foragitar dels seus caus profitosos; els plutòcrates panxa-contents; els grans terratenents que deixaven morir de fam el camperol; la influència material dels jesuïtes que no es resignen a què les coses quedin com estan; les congregacions religioses, poderoses i riques, unides en un interès comú; els militars borbònics, que enyoren la bandera bicolor; el clergat, força poderosa que la bonhomia de la República no ha abastat a destruir; les «fuerzas vivas», absorbents i coaccionadores, enemigues de tota justícia social; els aristòcrates vinguts a menys; els tradicionalistes, amb totes les seves «tradicional» misèries, i, sobre tot, la dona fanàtica, ignorant, esclava de l'església, suggestionada per la sotana, convertida en instrument de la reacció, en arma contra la República que tant ha fet a favor de la igualtat dels sexes davant la llei... Heus ací els factors de la victòria dretista...

Som liberals. La nostra llarga història republicana ens allibera d'ésser sospitosos. I no ens dol fer la confessió de què una victòria de les dretes, si bé ens contraria, no ens produiria el pànic que ens produeix ara, si les dretes vencedores fossin lleialment i honradament republicanes. Però no

ho són, ni ho seran. Algunes se'n diuen per tal d'amagar llurs propòsits i tenir més propici l'ambient operatori. Altres, moltes potser, se'n diran d'ara endavant. Però no ho seran. Sota d'aquest acomodaticí canvi amagaran llur monarquisme, l'odi a tot règim democràtic, el desig de tornar a veure el Borbó amo d'Espanya.

Parlem de Catalunya. El triomf de les dretes ens planteja per a la nostra pàtria, problemes gravíssims. ¿Has llegit, ciutadà, les declaracions de Royo Villanova, l'etern enemic de Catalunya? Engrescat pel triomf reaccionari, ha palesat el pervindre que reserven a Catalunya i al seu règim autònom. I com Royo Villanova—grotesc en l'oposició, perillósíssim en el Poder—pensen tots, sense excepció, els elements de dreta.

Si Lerroux no compta amb major nombre d'adeptes en terres castellanes, és per haver votat l'Estatut. Tota l'oposició al Govern Azaña descansa en la concessió de la nostra autonomia. I ja heu vist les reticències de Gil Robles i les amenaces, ni tan sols encobertes, de Royo Villanova: «Si les dretes ocupen el Poder, Catalunya perdrà la seva autonomia.» En el cas més favorable de què no gosin decretar la seva suspensió o revocació, el traspàs de serveis quedarà interromput, sofrirà entorpiments de tal mena, que podrà dir-se, categòricament, que el nostre Estatut equivaldrà a un paper sense importància. I si aquesta contingència de la pujada de les dretes al Poder, és un fet, com tot sembla indicar-ho, per a data propera, amb qui comptarà Catalunya per a la defensa dels seus drets? Si és Lerroux el que presideixi el Govern de dretes anomenat de centre per tal de no dir les coses pel seu nom—no cal pensar

que s'arrisqui a enfrontar-se amb l'opinió cavernícola. Si són els diputats de la Lliga els que han de pletejar per l'Estatut, podem donar-nos per vençuts, ja que, fidels a llur tàctica coneguda, pesarà més en ells el favor oficial, el voler estar bé amb els Governos, la possibilitat d'arreplegar alguna cartera, que els interessos de Catalunya...

Solament tindrem, al Parlament de la República, per a la defensa de la nostra Autonomia, els diputats d'Esquerra Republicana de Catalunya i els seus aliats, units a petits nuclis republicans, homes lleials i comprensius...

En aquest moment, tan transcendental, cal que tots els catalans dignes, tots els que estimen Catalunya per damunt de tot, s'apleguin a l'entorn de la figura venerable de Francesc Macià. Solament Esquerra Republicana de Catalunya, amb els altres nuclis republicans que vulguin cooperar a la seva tasca, pot salvar la nostra terra. Donar la batalla a la reacció triomfant, és un deure sagrat per als catalans. Cal estar preparats per a la lluita...

Una defecció, en aquestes hores, és un crim de lesa pàtria.

L'organització (?) de la Lliga s'ha apuntat un èxit momentani. L'organització del poble s'apuntarà l'èxit definitiu.

No us escolteu els monàrquics que ara us facin professió de fe republicana.

Ni us fieu dels republicans que volen pactar amb les dretes.

Els homes de la Lliga diuen que han guanyat. No és això. Han guanyat el diner, la calúmnia, la coacció i la ignorància. Res més.

—Som uns vius, no es pot negar. Per això ens han convençut els de la «Catalunya viva».

CARTES DE FORA

ALS NOSTRES AMICS FORANS

Us preguem que ens envieu nota de tots els atropellaments, de totes les injustícies, de totes les bretolades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essent cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat aterradora.

Les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA estaran obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà facciós, contra l'innoble camic, llanceu la vostra veu acusadora i justiciera.

La Roca

EL DARRER MITING

En un local més propi per galliner que per local d'esbarjo i actes públics, tingué lloc el darrer míting electoral de la Lliga Catalana. Entre altres oradors, parlaren el senyor Cirera i Voltà i el senyor Segarra, regidor de l'Ajuntament de Barcelona.

A un quart de nou el senyor Asmarats, que presidia i prenia a la vegada part com orador, s'aixecà i dóna l'acte per començat. A continuació l'al·ludit senyor es proposa començar la seva oratòria, però una gran cridèria de «fora» que «calli» i xiulades, fa que desisteixi a parlar i comença l'orador que per torn el segueix, i també uns crits de «prou», «fora» que «calli» fa que també deixi de parlar.

EL VOT DE LES DONES I EL FET DIFERENCIAL

La incorporació de la dona a la ciutadania ha estat arreu d'Espanya desastrosa per a la República.

Cal retre homenatge a aquesta dona admirable que es diu Victòria Kent, la qual, en ple Congrés, va vaticinar el que passaria. S'imposaren, però, els esgarips efectistes de la «Clarita». I es va prendre una orientació equivocada que farà de molt mal rectificar.

A Catalunya cal reconèixer, però, que la reacció no ha trobat tan submissa la meitat del gènere humà, com a la resta de la Península. A Barcelona-Ciutat, tot i treure la Lliga més llocs de minoria que l'Esquerra de majoria, la dona ha votat amb decisió i coratge. Els 60.000 vots masculins de l'any passat s'han doblat enguany gràcies a l'entusiasme de les dones republicanes.

Si la dona catalana hagués tingut la mentalitat de la seva congènere de la resta del país, els resultats haurien constituït una catàstrofe per a la República. I no ha estat així. Els vots han demostrat que, en matèria de dones, a Barcelona estem tants a tants amb la Lliga, i fora, l'element femení ens és favorable.

Heus ací una prova més de l'existència del fet diferencial.

A continuació es proposen parlar altres oradors sense poder aconseguir-ho. Per fi en un moment de silenci s'aixecà per fer us de la paraula el senyor Cirera i Voltà. Un breu silenci permet que creurà que els alduralls s'hauran acabat. Comença atacant l'E. R. i els seus homes, però en pronunciar el nom de Francesc Macià, s'arma altra volta un gran esvalot, que fa necessària la intervenció de la força pública.

A continuació s'aixecà a parlar el senyor Segarra, que és rebut ni més ni menys que els altres oradors. Demana calma i que el deixin parlar, car ell respecta totes les idees. (Sembla, però, que no recorda els escàndols que ha promogut ell a l'Ajuntament de Barcelona.) Fa un resum de la seva actuació dintre el Consistori durant dos anys i mig. Diu que ha tingut que treballar amb coratge, per tal que es portés a terme la canalització de les aigües del caudal del Magent per portar-les a Barcelona i que d'haver-se portat a terme, tots aquells «pagesos» que se l'escolten ja estarien a la més completa misèria, puix les terres d'aquelles encontrades s'haurien convertit en terres ermes i secanes. (No recordem que en cap sessió de l'Ajuntament s'hagi parlat d'aquest afer.)—(Continuament és interrom-

put.) Continua, atacant els homes d'E. R. de Catalunya, no així als seus companys inviolables Pellicena i Solà de Cañizares. En mig d'un gran escàndol es dóna l'acte per acabat. Cal remarcar que entre grans i petits no arribaria a un centenar les persones que es prengueren la molèstia de perdre el temps escoltant-los.

Cal també remarcar que ni al començar ni a l'acabar per part dels oradors ni organitzadors es dongués cap visca Catalunya ni visca l'Estatut.

A l'entrada hi havien uns noiets que repartien unes fulles a les quals hi anava impresa la Candidatura de la Lliga i el discurs taquigràfic del discurs pronunciat pel senyor Cambó al Palau de la Música Catalana fa pocs dies. En donar-se compte la majoria del públic del que es tractava el trocejaven en mil bocins.

S. T.

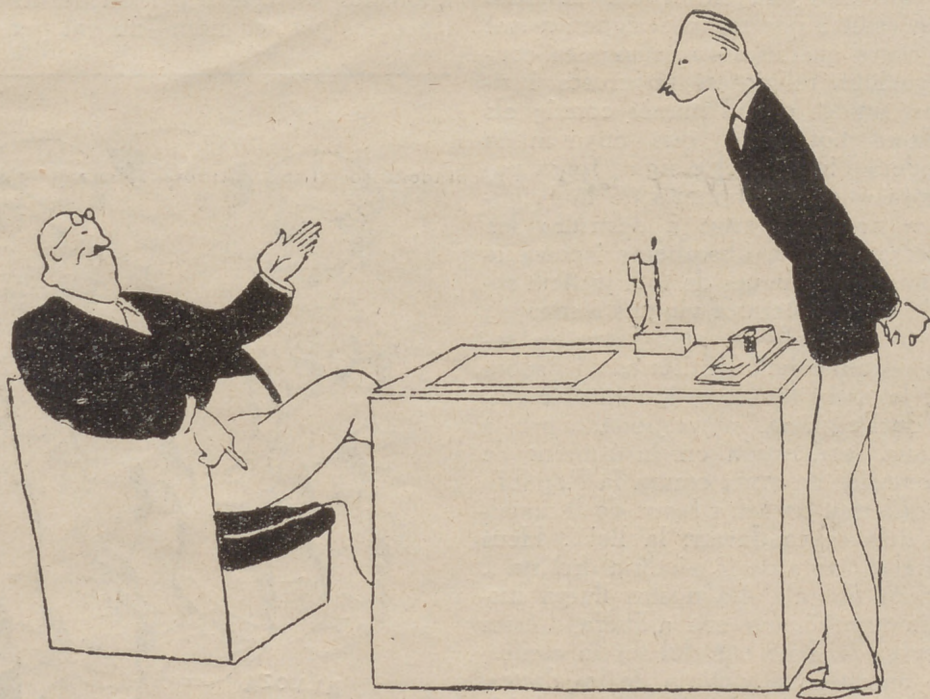
Manresa

COSES DE LES DRETES

Les monges de l'Ensenyança del convent de Sant Francesc n'han fet una de crespà. Entre les alumnes de les seves escoles tenen organitzada una secció de petit estalvi, de les quals són dipositàries les monges.

Fa un parell de dies que van cridar les alumnes interessades i van dir-los:

—Mireu, maques. Com que podria ésser que el proper diumenge guanyessin les eleccions els comunistes, aquests homenots que no respectarien res, per això us retornem les llibretes d'estalvi, car pobretes de nosaltres no podríem salvar els vostres diners.

—Suposso que m'apujará el sou. He votat la Lliga, com voslè volia..

—Bé. Però, quantes vegades?

—No més una!

—I goseu demanar res, encara?

Aquesta gent religiosa ni a l'escola no poden deixar de fer política!

Un conegut comerciant de la carretera de Vic que tracte en ferro i carbó, va reunir els seus treballadors i els va engegar unes paraules contundents:

—Diumenge que ve hi ha eleccions. Per la llibertat i el benestar de tots, cal que voteu la candidatura de Defensa Ciutadana, car el que no la voti no treballarà més en aquesta casa.

D'això sí que pot dir-se'n liberalisme i democràcia ben entesa!

L.

Cadaqués

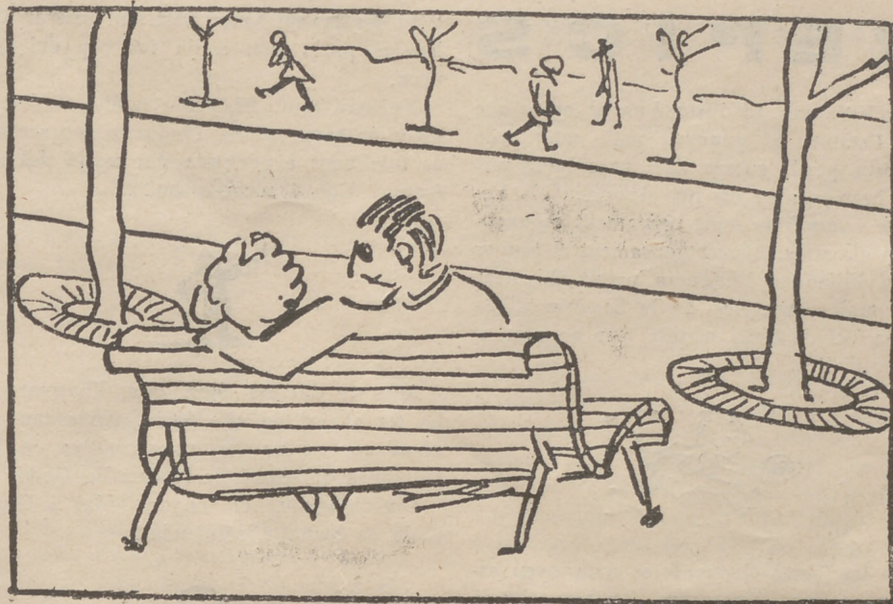
I LES MONGES, COM SI RES!

Segons l'article 26 de la Constitució espanyola diu que: «El Estado, las regiones, las provincias y los municipios no mantendrán, favorecerán ni auxiliarán económicamente a las iglesias, asociaciones e instituciones religiosas.» I aquí estem amb un cas de què hi han unes germanes de la institució religiosa de Sant Domingo, que es dediquen a l'ensenyament i són ajudades pel Municipi; car si bé el Municipi no les hi dóna cap diner, els deixa tenir el negoci de dispeses que han tingut establert durant tot l'estiu, amb una gran competència als propis establiments que es dediquen a aquest negoci, puix que ells estan pagant els seus impostos i aquesta institució, perquè el senyor alcalde els ho consent, podrà fer això i molt més.

Quant a aquesta mateixa institució, posem alerta el senyor alcalde, car en lloc d'ésser d'esquerra estem veient és molt dretista. I si el primer de gener vinent, aquesta gent no està fóra i l'edifici expropiat per tal que en el mateix local s'ensenyi el vertader laïcisme, no responem del què passarà, ja que la vertadera joventut

—Ja estaràs contenta! Ha guanyat la Lliga!

—Què dius que vas pensar en veure que la Lliga votava a Companys?

—Que Dèu els havia tocat el «quorum».

d'Esquerra està disposada a portar aquest assumpte a la seva fi.

Seria el nostre desig que aquestes ratlles fossin llegides per les respectives autoritats perquè possessin tot el seu esforç a acabar amb aquesta institució a fi d'evitar un dia d'escàndol en el nostre poble.

EL GRUP D'ESQUERRA

Sant Adrià de Besós

IMPONENT ACTE DEL FRONT REPUBLICA-SOCIALISTA

Dimarts passat, a les deu de la vetlla tingué lloc al Centre Republicà Federal Adrianenc, amb la sala curulla, un imponent acte republicà-socialista, prenent-hi part els senyors Ripoll, per les Joventuts d'Esquerra de Badalona; Josep Queralt, candidat del districte; Felip Barjau, candidat d'Unió Socialista per Barcelona-Circumscripció, i el conseller de Cultura, senyor Ventura Gassol, a més de les senyores i senyorettes de Rius, Reis Bertral, una oradora socialista i Aurora Bertrana, candidata.

Tots els parlaments es dirigiren a posar de relleu la immundícia de les dretes i ultradretes, qualificant també de contraproductent l'actuació del Partit Radical i llurs homes. Els passatgers més sobresortints de les peroracions eren subratllats amb fortes ovacions que s'accentuaven en acabar la peroració cada orador, tenint un final apoteòsic en donar-se per acabat l'acte, sentint-se visques.

Des de LA CAMPANA fem aquesta breu referència del sudit acte perquè l'entusiasme que hi regnà, ben al contrari dels mítings de la F. A. I. i radicals efectuats di lluns i dimarts, ens emplena de satisfacció.

AMB EL PRESIDENT

L'element reaccionari i l'element extremista que pogués tenir algun dubte que el

Les dretes han guanyat posicions. En el fons del nostre cor tots els homes d'Esquerra n'hem de sentir remordiments.

Republicans de Catalunya. Penseu que les lligues dels fets, per doloroses que siguin, han d'ésser aprofitades.

Sant Adrià liberal, esquerrà, democràtic i per damunt de tot conscient està amb el President de Catalunya i del Partit d'Esquerra, quedà defraudat davant la negació donada a aquest dubte per part del poble amb tots llurs qualificatius de més amunt.

Hem defugit altra volta aquesta setmana el fuetatge per fer esment d'aquesta novetat amb què ha estat commoguda la població: el President Macià ens ha visitat!

Els significats d'aquesta visita? Molts. Molts si tenim en compte que és la primera vegada que el President ens ha visitat. Molts si tenim en compte que a l'entorn d'aquesta visita es feien mil i mil suposicions gens favorables per cert a l'home-símbol, per part de la caverna i dels de la bomba i pistola.

Molts significats que per no fer-nos pesats no enumerarem.

Sigui sobrer el resaltar l'apoteòsica rebuda que se li tributà; les abraçades amb què se'l venerava—permeti-se'ns el mot—; les interrupcions per aclamar-lo, encoratjar-lo, amb què se'l seguí llur oratòria emocionada...

Sigui sobrer això...

Nosaltres ho creiem així i creiem que s'està amb el President.

J. GRAU

La República no perilla si els republicans compleixen el seu deure.

L'Autonomia no perilla si tots sabeu portar-vos com a catalans.

REPICS

Royo Villanova, l'il·lustre *baturro*, opina que els Estatuts es guanyen amb sang, per la força, per la guerra. Això pressuposa virtuts heroiques en els que demanen els Estatuts i *tosuderia* molt típicament espanyola en els altres. Aquest pensament el senyor Royo Villanova l'haguera pogut il·lustrar amb molts exemples de la història d'Espanya: el de Cuba mateix, per no comentar-ne d'altre.

En les llistes electorals es comproven errades enormes. Centenars, i potser alguns milers d'electors que abans hi eren, ara no hi són. I tots partidaris de l'Esquerra. Res. Coincidències!

L'Ajuntament de Tarragona, compost d'una majoria d'elements pertanyents a la coalició d'esquerres, mentre centenars de criatures dels obrers no tenen alberg o col·legi on anar, s'entreté construint un parc per als lloros que el marquès de Samà, monàrquic de tota la vida, va deixar als tarragonins perquè poguessin sentir dels seus preciosos becs aquells «Viva el Rey» que s'oïen al Parc Samà.

Paraules del candidat d'Esquerra senyor Francesc Senyal, abans de les eleccions: «—Els partits d'esquerra com a demòcrates i liberals que són han d'acceptar amb totes les conseqüències el resultat electoral del pròxim diumenge. Ara bé. Si els partits obreristes davant del perill que presentaria una victòria reaccionària entenguessin que no tenen altre camí a seguir que una actitud directa francament revolucionària, els partits d'esquerra no haurien de posar cap obstacle al triomf de les reivindicacions del proletariat.»
Del tot conforme.

Les monges anaren a votar. Eren les úniques dones que no sentien l'emoció de l'exercici d'un dret nou. Hi anaven manades...

Ja ho deuen haver vist. El senyor Gil Robles parla com si ja fos cap del Govern.

No serà tant. El poble també té dret a dir-hi la seva opinió. I aquesta, no sempre és fidelment expressada per mitjà del sufragi... Convé recordar-ho!

Aquests darrers dies, «La Vanguardia» ha fet el joc de «La Veu». Nova tendència que es perdia, es retrobava en les columnes del diari de la família Godó.

Decididament, el senyor Vidal i Guardiola és home d'influència!

La Lliga tenia preparat un vell «tinglado». Segons les seves combinacions, guanyaven l'elecció per la circumscripció de Barcelona.

No va sortir-li bé la jugada. I «La Vanguardia», que va publicar la sensacional nova, va fer, una vegada més, el ridícul.

El senyor Lerroux, tan bon punt va asabentar-se de la victòria de la caverna, va córrer a oferir-se per a presidir un govern de centre.

Ens temem veure «Don Lacandru» presidint un govern «agrari».

I potser direm que no ens estranyaria.

Els antimarxistes, en les seves campanyes electorals, no han parlat, ni per casualitat, de Carles Marx ni de la seva doctrina.

En canvi, han dit penjaments de l'Estatut.

Això, per a ells, és el marxisme!

L'Espanya republicana no és agràida. Amb Manuel Azaña ho ha demostrat a bastament.

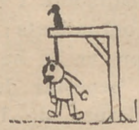
En les darreres eleccions barcelonines, uns quants milers de ciutadans van donar el seu vot a Manuel Azaña.

Cal fer-ho constar.

Feia anys — des de l'adveniment de la República — que no se'l veia. Allò del pistolerisme i del fixer Lasarte es veu que no el deixava viure tranquil.

Ara ha tornat com si res. ¿No serà cosa de vigilar-li els passos?

Ha vingut a Barcelona, sols per a votar, el divertit comte de Montseny...

Ha votat a... la Lliga! Es natural. I no podia ésser altra cosa!

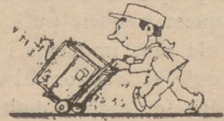
Els de «La Publicitat» estan desconsolats.

L'anomenar-se «partit jove» no els ha servit de res.

L'aliar-se amb els «lluhiços» els ha fet perdre vots.

En Sagarra pensa escriure una altra comèdia.

Tantes desgràcies són prou per aclaparar a qualsevol!

Havem vist, per Barcelona, l'ex-ministre de la Lliga i organitzador del Someten local, senyor Bertran i Musitu.

Els de la «F. A. I.» recomanaren l'abstenció.

I, a Santa Coloma, els de la F. A. I. votaren la Lliga.

Es allò: persona manada no s'absté quan vol.

Han resultat elegits uns quants tradicionalistes.

No els fa l'efecte, aquest nom, d'una coca del temps de l'antigor?

Es com si ens diguessin que han sortit uns monteristes o uns romerorrobledistes!

I això en els temps que correm!

En molts col·legis, els interventors de la Lliga s'oposaren a què votessin les dones del poble «per no tenir la cèdula».

La Lliga això ho trobà molt natural. I el senyor Anguera de Sojo, també.

El divendres i dissabte passats, els veïns que necessitaven certificats de residència, no treballaven enlloc els respectius alcaldes de barri.

Totes aquestes petites autoritats absentes... eren de la Lliga!
Coincidències!

Sabem d'unes quantes «Germanes» de Gràcia, que votaren en dos col·legis dife-

rents. Tot sigui per a la major glòria de Déu!

A Verdun (Sant Andreu), en Solà de Canizares va rebre.

En aquest món cadascú té una especialitat o altra.

El noi Regas està de pega. Va amb l'Acció Catalana... i no surt. Es fa de l'Esquerra... i no en fan cas. S'entorna a la Coalició... i va a l'aigua! Per què no mira si la Lliga l'aprofita?

CORRESPONDENCIA

Amic: Un altre dia, germà. No fa per casa.—*Pep de Reus*: Sí, home, sí. Però en rebem tantes que per força hem de fer una selecció.—*Mona*: El vers és fluix. Mirarem de retocar-lo.—*Un aprenent*: Per ésser aprenent ho aixafa força bé. Vagi enviant.—*Dos reconstruïts*: Sí, què vol fer-hi!—*P. L. M.*: No té oportunitat. Un altre dia serà.—*J. M.*: És interessant. Ho publicarem.—*Samuel*: No, senyor. L'han informat malament. No el coneixem ni sabem qui és.—*Andalet*: Es massa llarg. Ens faria més de dues planes! Faci coses més curtes.—*Bel*: Home, entre poc i massa! Més nervi, no hi estarà de més!—*Enric Sostres*: Ha fet tard. Ja està donat i beneit.—*L. S.*: Es fluixet i poc interessant.—*Quatre de Solsona*: En parlarem. Però no li podem dir el dia.—*Met*: Vagi fent el seu paper.—*La Junta*: Es veu que ací a Manresa no tenen gaire feina. Els envegem.—*P. G.*: Ho rebrà aquesta setmana.—*Antonet*: Vosò promet molt. Manca, tan sols, que pagui.—*Sis federals de bona fe*: Tenen tota la raó. Serà qüestió de parlar-ne. Però, no ara, oi?—*F. G.*: Està bé.

Poble de Catalunya!

Vigila els moviments de l'enemic...

Vetlla per la teva llibertat...

Avui, més que mai, has d'estar al costat de

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Per la República i

per l'Autonomia!

—Després direu que la nostra "classe" no es preocupa de la política! Em vaig passar vuit hores al carrer de Casp!

—Es que nosaltres, a aquelles hores *treballàvem!*